

رام - بیستم و نهم اسفند

شروین وکیلی

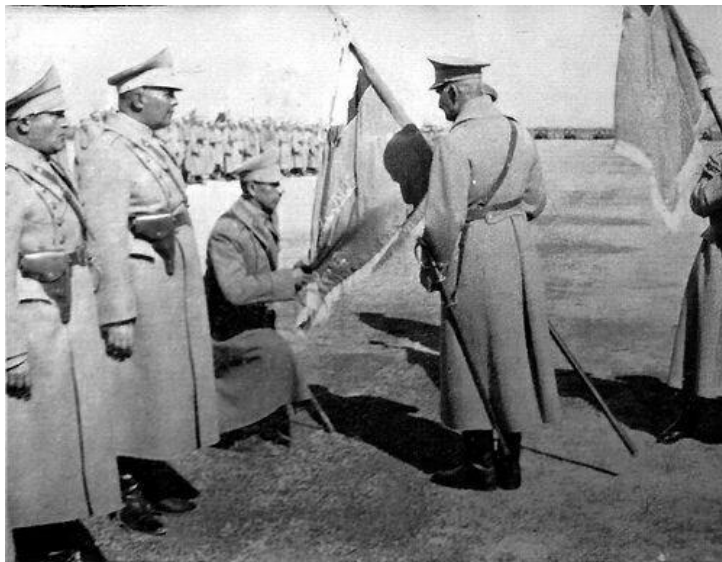
رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- ۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- ۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- ۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

بیت و نهم اسفند

در چنین روزی به سال ۱۳۰۰ سردار سپه گروهی از روحانیون را به خانه‌اش دعوت کرد و اعلام کرد که قصد کناره‌گیری و استعفا از خدمت قشون را دارد. بخشی از دلخوری او بابت فشارهایی بود که سیاستمداران داخلی در سازگاری با خارجی‌ها بر او وارد می‌آوردند. نمونه‌اش آن که فردای همین روز که سی‌ام اسفند سالی کیسه بود، روتشتین نماینده‌ی سیاسی دولت شوروی با سردار سپه ملاقات کرد و خواستار لغو حکومت نظامی شد. کار دیگری که رضا خان در همین واپسین روز از سالی کیسه انجام داد آن بود که ۱/۱ میلیون تومان درآمد نفت ایران را از کمپانی استاندارد اویل گرفت و آن را برای تجهیز ارتش هزینه کرد. در روز بیست و نهم اسفند سال ۱۳۰۲ با فشار رضا خان ولیعهد وادار به استعفا شد و این مقدمه‌ای بود برای کنار زدن خاندان قاجار از قدرت. در سال ۱۳۱۱ ملک‌الشعراى بهار به جرم سرودن شعرهایی در

مخالفت با رضا شاه و همکاری با فعالان چپ‌گرا به زندانی پنج ماهه گرفتار آمد و در همین روز شعر شباهنگ را در وصف این اوضاع سرود.

در چنین روزی به سال ۱۳۳۱ دکتر مصدق طی پیامی رادیویی دلایل رد پیشنهاد دولتهای امریکا و انگلیس درباره‌ی نفت را به اطلاع مردم رساند. هشت سال بعد (در ۱۳۳۹) دکتر مصدق از قدرت برکنار شده و در خانه‌اش محصور بود، اما مراسمی در بزرگداشت ملی شدن صنعت نفت که دستاورد سیاسی مهم او بود برگزار شد.

در سال ۱۳۵۸ محمدرضا شاه که از ایران گریخته و به پاناما پناه برده بود، با کیسینجر که می‌کوشید او را از ورود به آمریکا باز دارد دعوا کرد و به سرعت پاناما را به قصد مصر ترک کرد. در سال ۱۳۹۲ زنجیره‌ای از بمب‌گذاری‌ها و تیراندازی‌ها در عراق ۹۸ کشته و ۲۴۰ زخمی بر جای گذاشت و در ۱۳۹۵ هم انفجار بمبی در میدان تقسیم استانبول به مرگ پنج تن و زخمی شدن ۳۶ تن منتهی شد.

بمب‌گذاری
استانبول

بمب‌گذاری
عراق

نبرد یامن

نبرد فالکلند

در بیست و نهم اسفند سال ۶۵۸ مغولها در نبرد یامن بر ارتش دودمان سونگ پیروز شدند و سرزمین چین را فتح کردند، در ۹۴۲ فرمان آنبواز به جنگ مذهبی فرانسه پایان داد و تا حدودی آزادی دینی را برای هوگنوه‌های پروتستان به رسمیت پذیرفت، در ۱۲۳۲ شورشیان قیام تای‌پینگ در چین شهر نان‌جینگ را گرفتند و آنجا را پایتخت خود قرار دادند، و در ۱۲۴۰ اولین جنگ تاراناکاکی در نیوزلند به پیروزی انگلیسی‌ها بر بومیان مائوری انجامید.

در سال ۱۲۹۹ سنای آمریکا برای دومین بار با عهدنامه‌ی صلح و رسای مخالفت کرد، در ۱۳۲۳ قوای آلمانی مجارستان را گرفتند، در ۱۳۲۴ هیتلر در واپسین روزهای جنگ جهانی اول فرمان مشهور به «حکم نرو» را صادر کرد که می‌گفت تمام صنایع و تاسیسات آلمان باید نابود شوند تا به دست متفقین نیفتند، و در ۱۳۴۱ جنگ استقلال الجزایر با پیروزی استعمارستیزان پایان یافت.

در سال ۱۳۴۴ رزمناو اس اس جورجیانا که نیرومندترین کشتی جنگی کنفدراسیون جنوب در جنگهای داخلی آمریکا بود، در صد و دومین سالگرد غرق شدن‌اش توسط گروهی از جوانان شناگر در کف دریا کشف شد، در ۱۳۶۱ در جریان جنگ جزیره‌ی فالکلند ارتش آرژانتین بر جزیره‌ی جورجیای جنوبی نیرو

پیاده کرد و با قوای انگلیسی وارد نبرد شد، و در ۱۳۸۳ چن شوئی بیان رئیس جمهور تایوان یک روز پیش از آغاز انتخابات در این کشور از سوءقصدی جان سالم به در برد. در ۱۳۹۰ هم ارتش فرانسه به لیبی حمله کرد.

رخدادهای فرهنگی و اجتماعی این روز هم در دوران معاصر چنین‌اند که در سال ۱۲۷۴ آگوست و لویی لومیر اولین فیلم خود را برداشتند، در ۱۲۹۷ کنگره‌ی آمریکا نواحی زمانی کشور را تعیین کرد و تغییر ساعت بر مبنای تغییر فصلها را پذیرفت، و در ۱۳۱۰ قمار کردن که تا این هنگام در ایالت نوادا جرم محسوب می‌شد، آزاد شد. در ۱۳۴۱ هم باب دیلان خواننده اولین آلبومش را با اسم خودش (باب دیلان) منتشر کرد.

ابن خلدون

چن شوئی بیان

بیست و نهم اسفند زادروز گویوک خان ایلخان مغول (۵۸۵)، شیخ عبدالغنی بن اسماعیل نابلوسی صوفی دمشقی (۱۰۲۰) و تولد سید اسماعیل نواب صفا (۱۳۰۳) است و در همین روز به سال ۱۳۰۳ نریمان نریمانوف سیاستمدار بلشویک آرانی (آذری) که گناه خونهای بسیار بر گردنش مانده درگذشت. سید محمد علی ریاضی یزدی شاعر مذهبی معاصر هم در همین روز به سال ۱۳۶۳ درگذشته است.

در همین روز به سال ۱۲۸۵ آدولف آیشمن فرماندهی نازی زاده شد و در ۲۳۵ میلادی الکساندر سوروس امپراتور روم درگذشت. در ۳۳۲ هجری خورشیدی هم المنصور بالله خلیفه‌ی فاطمی فوت کرد.

ابوزید عبدالرحمن بن محمد ابن خلدون مورخ و جامعه‌شناس مغربی (۷۸۵) و قاضی حسن پاشا الجزایری

سردار و صدراعظم عثمانی (۱۱۶۹) هم در این روز درگذشته‌اند.

گویوک خان